

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОЛОГИЈА		
2.	Код	ДМС/Т-116		
	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирана сестра / техничар		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за патологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Прва/1	7.	Број на ЕКТС кредити
				3
8.	Наставник	Проф. д-р Лилјана Спасевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> Здобивање на основни познавања од општа патологија Здобивање на знаења за влијанието на надворешната и внатрешната средина врз патолошките промени наткивата и органите. 			
11.	<p>Теоретсканастава (20 часа):</p> <ul style="list-style-type: none"> Основни механизми на настанување на болест Клеточно оштетување и смрт на клетката <p>Хипоксични оштетувања, оштетување на клетката со слободни радикали, хемиски оштетувања, микробиолошки и оштетувања со вируси.</p> <p>Морфологија на реверзибилни и реверзибилни оштетувања Клеточни адаптации на раст и диференцијација.</p> <ul style="list-style-type: none"> Хемодинамиски нарушувања (едем, хиперемија, конгестија, хеморагија, тромбоза, емболија, инфаркт и шок), Акутно и хронично воспаление (етиолошки фактори, клеточни васкуларни и хуморални промени кај воспалението, морфолошки форми на воспаление, системски ефекти од воспалението, одбрана на организмот од инфективни причинители, исход на акутно и хронично воспаление. Специфични грануломатозни воспаленија. Процеси на репарација и регенерација на ткива. Клеточен и хуморален имунитет со реакции на хиперсензитивност и најчести автоимуни заболувања. Патологија на туморите: дефиниција, номенклатура, разлики помеѓу малигните и бенигните тумори, инвазија и метастазирање, карциногенеза. Одбрана на организмот од туморите. Клинички белези на туморите и класификационен систем за одредување на стадиумот на малигната болест. 			

	<p>Практична настава (20 часа):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основните методи за дијагноза на морфолошките промени на биопсиски и оперативен материјал: • Макроскопска дисекција, • Рутиска обработка на ткива, • Микроскопирање на репрезентативни случаи. • Земање и транспорт на ткива и телесни течности за цитолошка , хистолошка, хистохемиска, имунохисто хемиска, имуно флуоросцентна , електрон микроскопска и цитогенетска анализа. Ех Тетроге биопсија. • Опсервација на обдукција или приказна 10 оперативни материјали од разни органски системи. 				
12.	<p>Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби, семинари</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време 50 часови				
14.	Распределба на расположивото време Предавања и вежби				
15.	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="261 1951 608 2018">Форми на наставните активности</td> <td data-bbox="608 1951 727 2018">15.1.</td> <td data-bbox="727 1951 1043 2018">Предавања-теоретска настава</td> <td data-bbox="1043 1951 1417 2018">20 часови</td> </tr> </table>	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	20 часови
Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	20 часови		

		15.2.	Вежби, Семинари	20 часови 10 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	
17.	Начин на оценување бодови			
	17.1	Континуирани проверки		
	17.2	Завршен испит	Завршен испит Испитот е писмен (тест) кој се состои од : 24 прашања со понудени 4 можни одговори - носат по 1 бод 6 прашања со надополнување - носат по 1 бод 2 есеа - носат по 5 бода Испитот е положен со најмалку 60% (24 бода) од вкупно 40 бода. Оформување на оценка : Оценката од испитот се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите предвидени активности	
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. бодови 1-2	
	17.4	Активно учество	мин.-макс. Теоретска настава бодови 1-2 Практична настава бодови 4-6	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) P
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E
		од 69 до 76 бода		7 (седум) B
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>За да добие потпис, студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности (предавања. вежби, семинари) За да пристапи на завршен испит, студентот треба да има положено анатомија со хистологија и физиологија.</p> <p>Испитот е писмен (тест) кој се состои од 24 прашања со понудени 4 можни одговори - носат по 1 бод 6 прашања со надополнување - носат по 1 бод 2 есеи - носат по 5 бода Оценката од испитот се формира врз основа на бодовите добиени од сите предвидени активности</p> <p>Присуство на теоретска настава (2-5 бода): 51%-60%-1 бод; 61% - 70% - 2 бода; 71% - 80% - 3 бода; 81% - 90% - 4 бода; 91% - 100% - 5 бода.</p> <p>Практична настава: секоја вежба носи 0.25 бода (20 важби, 4-5 бода) Завршен испит: 24-40 бода; Вкупно: 30-50</p>
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.
22.	Литература	
22.1.	Задолжителна литература	
1.	Катедрата по патологија, Авторизирани предавања, Медицински факултет УКИМ, Скопје 2010	
22.2.	Дополнителна литература	
1.	Кумар В, Абул А. Нелсон Ф , Ричард М. Основи на патологија според Робинс, 7-ото скратено издание. Табернакул 2010	
2.	Катедрата по патологија - група автори. Избранипоглавја од Патологија I Медицинскифакултет, УКИМ. Скопје. 2010	